NEA HUND

SELBU TREKK- OG BRUKSHUND-KLUBB 19 82

Nr. 2 August 1998 Årgang 16

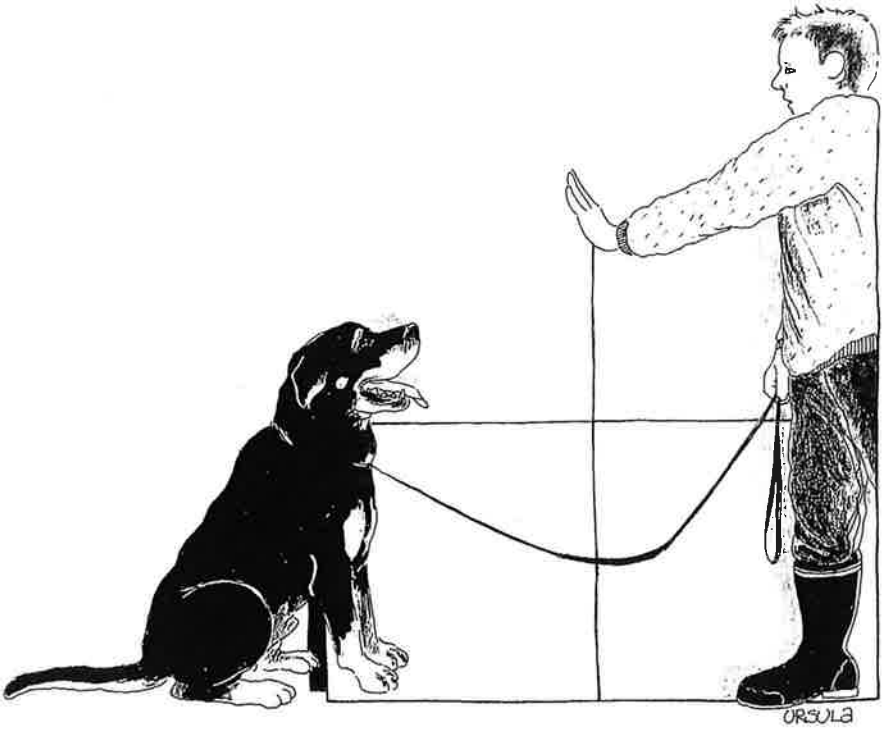

Lederen har ordet!

Hei på dere!

Håper dere alle har hatt en fin sommer, selv om regnet har høljet ned i bøttevis i Trøndelag. Vi har vel nesten fått svømmehud mellom tærne alle mann i Selbu?

Eg må innrømme at det ofte er et ork å lufte tre hunder når det øser ned og det bare er gjørme utenfor huset. Men hundene skyr ikke dårlig vær, og det er jo godt når en først har fått på seg regntøyet og kommet seg ut. For tre hunder som ikke får sin daglige trimtur blir veldig masete og bråker fælt, og de blir uutholdelig å være i hus med.

Dessverre valgte Christian og eg ikke Nord-Norge som feriemål i år. Tabbe DE LUX!! Vi var på fjelltur i Snåsa-området, og fikk virkelig gjennomgå myggens iltre angrep. Eg har aldri før opplevd så mange, og så «sultne» mygg før. Verst var det for labradorene Pekka og Bonnie. De ble røde og hovne i buken og på hele snuten, så eg var redd for forgiftning. Så hvis noen av dere kjenner til et effektivt myggmiddel til hundebruk, mottas tips med takk.

Ellers vil eg få takke alle i klubben som stilte opp på årets Selbu Martna. Det ble et vellykket arrangement, og ei veldig sosial helg for oss som var med. Pekka og Bonnie kjørte rundt med unger i Sacco-vogna til klubben, og det satte både hunder og barn pris på. Så det blir gjentatt neste år også!!

I STBK har vi mer eller mindre holdt miljøtreninga igang hele sommeren, noe som i hvert fall våre hunder er takknemlige for. Når onsdagen kommer og klokka nærmer seg 19.00, spør eg Pekka og Bonnie: «Skal vi på hundetrening?» og de blir helt fra seg av glede! Og spesielt Bonnie, som i løpet av sommeren har blitt 2 år og «voksen», har godt av å møte andre hunder. For han har en tendens til å ville kjekke seg og bestemme selv hva han får lov til.

Nå som høsten er i anmarsj, håper eg at vi blir beriket med litt sol og varme, sånn at vi får litt å tære på når mørket og kulda setter inn.

Hilsen Sigrid

STBK

Leder	Sigrid Edvardsen	73819916
Sekretær	Svein Åkervik	73819300
Kasserer	Olga Mari Hammerfjell	73818719
Styremedlemmer		
	Gustaf Spets	73819606
	Wenche Randi Krogstad	73817547
Varamedlem		
	Grethe Malvik Nykkelmo	73817644
Støttekomitè		
	Elin Setseng Thorill Sørflakne	73818132 73817350
Valgkomitè		
	Else May Engen	73817832
	Grethe Malvik Nykkelmo	73817644
Revisorer		
	Arnar Haugen	73819847
	Ivar Sveinung Hanem	73817832
Materialforvalter		

Stoff til NeaHund sendes til:

Wenche Randi Krogstad
Nordlia 9, 7580 Selbu

NEA HUND

Organ for Selbu Trekk- og Brukshundklubb.

Utkommer 3 ganger pr. år.
Abonnement oppnås ved minst å tegne støttemedlemskap i STBK.

Redaktør:
Wenche Randi Krogstad 73 81 75 47

Skrevet og kopiert ved
Selbu DataSats

Medlemskontingent pr. kalenderår:

Familie	kr.	125,-
Hovedmedlem	kr.	100,-
Støttemedlem	kr.	50,-

Bankgirokonto 4285 07 90234

Matna'n -98

- ved Wenche -

Fredag 3. - søndag 5. juli ble det igjen arrangert Selbumartna i Mebond. STBK hadde meldt seg på i god tid og yttret ønske om god plass til vår stand. Vi hadde bl.a. invitert en ekvipasje fra Trondheim som skulle demonstrere «Flyball» og trengte derfor minst 30 meter rett linje til dette. I tillegg skulle vi sette opp både lavvu og martnasbu, ha utstilling av div. pulker, sulky og hundevogn, og selvfølgelig skulle en del av agilitybanen opp - det er jo den som trekker tilskuere.

Først fikk vi tildelt samme plass som i fjor, men da vi forklarte behovet for de ansvarlige for martnaen, ble vi flyttet til grusplassen mellom Samvirkelaget og Nestaringen. Midt i blinken for oss!

I tillegg til å profilere oss selv ønsket vi å markedsføre Norsk Kennel Klubs 100-års jubileum. Vi hadde bedt om reklamemateriale fra NKK, og fikk tilsendt både Hundesport og brosjyrer til utdeling og capser og pins til de som sto på stand.

Som i fjor stilte Bente Åkervik opp med kransekakepremier, men vi valgte å bytte ut ringspillet med å kaste på vegg m/hull med erteposer. Sigrid Edvardsen - klubbens leder - fikk barnehageungene ved Innbygda barnehage til å dekorere løsveggen - den ble skikkelig flott! Sigrid sydde også erteposer med forskjellig form. Reglene var fem forskjellige poser for 10 kroner og det gikk an å samle poeng som i fjor, men vi hadde flere kaker og kunne dele dagen i økter slik at flere hadde sjansen til å vinne. Som i -97 var senior Hoven frampå og vant to kaker. Han har virkelig blitt en økonomisk støtte for STBK!

Å kjøre unger med hund og vogn er alltid populært. Klubbens medlemmer disponerer pr. idag for få hunder i rett alder til å kunne gjennomføre kontinuerlig kjøring under hele martnaen. Men Sigrids to retrievere Pekka og Bonnie + matmor fikk trimma seg godt og Gustaf Spets m/Xandy samt noen ikke-medlemmer m/hund fra «tilskuerbenken» steppet inn noen ganger så en del kjøring ble det. Neste år håper vi å ha flere hunder å bytte med foran Sacco-vogna.

Lørdag kom Janne og Jan Inge Langdal fra Klæbu med riesenschnauzeren Ranco og dvergschnauzeren Benny for å demonstrere «Flyball». Dette går ut på at hunden hopper over fire hinder bort til en boks med pedal, tråkker på pedalen slik at en ball blir kastet opp, griper denne og hopper hindrene tilbake til eier. «Flyball» blir kjørt som stafettkonkurranse mellom flere hunder og lag og det er skikkelig morsomt å se på. I år fikk vi en demonstrasjon i hvordan øvelsen utføres av riesenschnauzeren.

Etterpå gikk dvergschnauzeren agilityløypa noen ganger. Oppvisningen ble annonsert på plakat som Sigrid kjørte rundt med på Sacco-vogna og det var mye folk som møtte opp for å se. Vi takker Janne og Jan Inge som var så sporty å kjøre hit fra Klæbu - denne demoen ga virkelig mersmak.

Alt i alt kan vi si oss ganske fornøyd med årets martna. Været var ikke på vår side, men det har det jo ikke vært i det hele tatt i sommer. En større seanse på martnas-scenen lørdag ettermiddag trakk publikum bort fra oss, men detet gikk selvfølgelig ut over alle. Vi kunne kanskje ha tatt inn litt mer på kastekonkurransen vår, men hundekjøringen spedde på kassa med en del kroner og det oppveide noe - vi fikk inn ca. kr. 5 000,- som i fjor. Vi vet stort sett hva vi må gjøre anderledes neste gang og hva vi bør satse på for å trekke folk til vår stand. Og så går det an for dere medlemmer å komme med forslag til nye aktiviteter - vi i styret er åpne for alle gode forslag.

I år falt jobbene på noen få ildsjeler og vi trenger å fordele oppgavene på flere i ettertid. Sigrid gjorde opp for sitt fravær fra martnaen i fjor (ferie) ved å stille opp tre hele dager til ende. All ære til henne for det! Alle som ble satt opp på vakt stilte og vi i styret takker for innsatsen. Vi håper å kunne være med på neste års martna også da det gir fin PR og penger i klubbkassa.

Mye folk møtte opp for å se på «Fly-ball»-oppvisningen på lørdag.

Riesenschnauzeren Ranco trør på pedalen og fanger ballen i lufta.

Siden sist og framover

- ved Wenche -

Våren og sommerferien er vell overstått og de fleste av oss sitter vel igjen med en følelse av å ha blitt snytt for noe - nemlig sommeren -98. For min egen del kan jeg si at dette er den første sommeren siden jeg fikk min cocker spaniel Lita i 1990 at jeg ikke har trent spor hverken i juli eller august pga været. Det har rett og slett vært for vått og åtete til at vi har sett det hensiktsmessig å ta turen ut i sporterrenget. Siden sist har jeg ervervet meg en ny cockerfrøken ved kallenavn Momo - hun var ikke særlig heldig med sin første sommer - nesten hver tissetur ute har endt opp med minst våte labber. Med tynn valpepels og hårløs mage egnet hun seg ikke særlig til lange utflukter i søkkvåt utmark.

Nå håper jeg vi kan få noen fortjente høstdager med opphold slik at vi alle får tilfredsstilt vårt behov for friluftsliv med spor og felt o.l. som vi liker å holde på med sammen våre firbente venner.

Miljøtreninga

Uansett værforhold - miljøtreninga har pågått i hele vår og «sommer». Noen ganger med stort oppmøte, andre dager har vi vært bare noen få. I vår gikk også dressurkurset på onsdagen (i tillegg til mandag), så da var det ganske mange nedpå Kvellomyra.

Sommertreninga var ikke preget av den helt store treningsiveren - kanskje pga vær samt horder av mygg og knott, men kaffedrikkinga og skravlinga var dessto livligere. Etter at treningsgjengen ble utvidet med to aspiranter på hundefronten - først i form av undertegnedes Momo i juni og så Elin Setsengs hollandske gjeterhund Mira i juli - fikk vi skikkelig anledning til å slå oss på kaffekoppen mens vi så på at disse to lekte seg. Det ble mang en latter for oss tilskuerne og lyste opp i gråværet.

Miljøtreninga fortsetter selvfølgelig hver onsdag utover høsten. Foreløpig er vi på Kvellomyra og oppmøte er kl. 19.00. Samtidig vil vi kjøre litt valpetrening for den som trenger det. Vell møtt!

Dressurkurs

Vårkurset gikk over 12 kvelder fra april til juni. Deltakerantallet i starten var på hele 8 ekvipasjer fordelt på rasene akita inu (3), bordercollie (2), engelsk setter (1), elghund (grå) (1) og labrador retriever (1). Noen falt fra etterhvert, men seks fullførte kurset med bra progresjon.

I høst vil det ikke bli avholdt dressurkurs da ingen har tid til å ta på seg instruktørjobben. Vi vil i stedet annonsere valpetrening og håper de som har behov for det møter opp.

Bruks- / sportrening

Som nevnt tidligere vil vi sette igang med helgatreninga i bruks og blodspor fra september. Vårtreninga pågikk fram til juli - da regnet og åten jaget oss fra marka. Vanligvis trener vi uannsett vær og klær oss etter forholdene, men da to av oss skulle begynne å trene små valper og derfor trengte optimale forhold, fant vi alle ut at vi skulle vente på bedre tider. Det håper vi å få utover høsten. Er du interessert, utvider vi svært gjerne gruppa, som foreløpig består av fem ekvipasjer (faste).

Agility

Noen av agilityhindrene ble utbedret i forbindelse med Selbumartnaen i juli. Ellers har aktiviteten vært liten - det kan også skylles været!? Banen står der til fri benyttelse, så det er fritt frem for alle.

Som dere ser er det nok å holde på med for den som vil jobbe med hunden sin. Og husk - DET FINNES IKKE DÅRLIG VÆR, BARE DÅRLIGE KLÆR! Vi sees!?

Fra onsdagstreninga i sommer. Besøk av medlemmer fra Vikhammer og Trondheim.

Apportering

- ved Wenche -

At hunden kan apportere åpner for mange morsomme og nyttige øvelser dere kan gjøre sammen. Feltsøk, taptapport, lydighet / appelløvelse i bruks m/apportering av trebukk, metallapport og neseprøve, apportering i vann og sist men ikke minst apportering av skutt bytte under jakt. Jeg skal ikke komme nærmere inn på de nevnte øvelsene denne gangen, men heller skrive om hvordan selve apporteringen kan innlæres. Det er som kjent mange veger som fører til Rom, så metodene er flere.

Denne gangen velger jeg å komme med en metode som er sakset fra «Hundesport» nr. 5/98 - nærmere bestemt fra «Rundt Lp-ringen», «Treningstipset» Skrevet av Nina og Finn Terje Skyrud i samarbeid med landslagssjef i LP, Ingar Saastad.

Apportering

For noen kan denne øvelsen fortone seg som det rene mareritet, mens andre hunder tar øvelsen nesten helt uten videre. Men selv en ikke-apporterende hund kan fint lære apportering, det tar bare litt lengre tid. Noe som kan gjøre apporteringen til en problemøvelse, er at man begynner med å kaste apporten for så å forlange at hunden skal komme inn med den. Problemet for hunden er at den da skal koble sammen to funksjoner, jakt-funksjonen og flokk-funksjonen. Jakt er det når hunden løper ut etter apporten og griper denne. Så skal hunden slå over i flokkfunksjonen, når den skal komme tilbake til eieren med «byttet». Det er akkurat i denne overgangen det ofte skjærer seg for mange. Mange hunder har vanskelig for å bryte i jaktfunksjonen, instinktene tilsier at hunden skal drepe for så å partere; les tygge i stykker apporten, og ha denne for seg selv. Du klarer nok å lære hunden apportering på denne måten også, men vil ofte slite med problemer som angrep og tygging på apporten, dårlig fart tilbake til eier med apporten, og muligens problemer i avleveringen.

Jeg har heller sansen for å lage øvelsen apportering til en arbeidsoppgave for hunden, på lik linje med de andre øvelsene i Lp-programmet. Da spiller det ingen rolle om hunden din er naturlig apportør eller ei.

Innlæringen starter i godstolen innendørs, med en stor haug godbiter i den ene hånda og apporten i den andre hånda. Oppgaven til hunden blir å ta apporten i munnen for å få godbit. Det er viktig å være tålmodig. For enkelte må man helt i begynnelsen belønne bare det at hunden ser på apporten, før man kommer så langt at hunden vil ta apporten i munnen.

Neste trinn er å la hunden plukke apporten opp fra gulvet, for så å legge den i hånda di. Når dette fungerer på kommandoen «apport», kan du utøke øvelsen med litt avstand mellom deg og hunden. Sett igjen hunden, legg apporten foran hunden og gå noen meter fra hunden. På kommandoen «apport» skal hunden plukke opp apporten og komme til deg med den. Får du til dette vanker det selvfølgelig masse ros og godbit. Øk avstanden og motiver hunden til å holde godt tempo inn til deg. Når dette fungerer er du stort sett ferdig med øvelsen.

Neste trinn er å jobbe med innkomsten «på plass», samt å legge ut apporten slik at hunden må løpe fra deg for å hente apporten før den kommer tilbake med den. Denne overgangen vil nå sjelden by på problemer i og med at hunden er så motivert på å komme til deg med apporten. Lærer du inn apporteringen på denne måten, vil kommandoen «apport» bety at hunden skal bringe apporten raskt tilbake til deg. Det er viktig at du ikke begynner å kaste apporten for tidlig, før innkomst med apport-momentet er skikkelig innlært.

Dette er ment som et enkelt tips som jeg vet fungerer på innlæring av apportering. Mange har sine egne metoder og mulige løsninger. Å skissere disse, samt ta med hver minste detalj i innlæringsprosessen med eventuelle problemløsningsforslag, vil bli for langt for denne spalten. Andre har skrevet hele bøker om apportering.

Apportering kan bruke itil mange øvelser. Her trener cockeren Lita vann-apportering m/dummy.

Bare litt til?

- Sakset fra hundebladet «Voff» nr 1 - 1997 -

Alt for mange hunder - kanskje så mange som en av tre - er overvektige - og din egen hund kan være en av dem! Her er noen råd for hvordan du kan holde hundens idealvekt ved hjelp av fornuftig fôring og mosjon.

Mange forbinder en svært overvektig person med en som har problemer med å bevege seg på grunn av størrelsen. Men slik leger definerer uttrykket svært overvektig, er vi svært overvektig allerede når vi har en vekt som ligger 15 prosent over vår idealvekt. Det skal altså ikke mer til før overvekt er skadelig for helsen. Og det samme gjelder for hunder.

Kampen mot fedme

Selv om mange sykdommer kan føre til overvekt, er mange hunder fete ganske enkelt fordi de får for mange kalorier. Kastrerte hunder har lettere for å legge på seg enn hunder som ikke er kastrerte.. Å forsøke å holde en hund slank er lettere sagt enn gjort, spesielt dersom du har en labrador eller beagle, som blir betegnet som grådige raser. Å motstå de store, bedende øynene til en tilsynelatende sulten hund, er det få som klarer.

Har du barn blir det ikke lettere - det kan nesten hagle med godbiter til familiens kjæledegge!

Kostholdet viktig

Akkurat som for mennesker, er kosthold og mosjon viktig for hunder. Men det er viktig å huske på at hunden ikke har de samme behov som oss, og at hundens fordøyelsessystem er anderledes enn menneskets. Hundens kost skal tilpasses i forhold til rase, alder og aktivitet. De ulike næringsstoffer, vitaminer og mineraler skal ha riktig kvalitet og sammensetning i et balansert forhold. Når dette forholdet ikke er riktig, kan hunden bli feilernært. Selv om hunden er i godt hold eller direkte fet, kan den likevel ha mangelsykdommer på grunn av dårlig kosthold.

Hva er problemet?

I følge veterinærer er overvekt den vanligste formen for feilernæring. Det kan medføre en rekke helseproblemer, som tilsammen kan forkorte hundens forventede levealder med flere år. Overvektige hunder er mye mer utsatt for hjerteproblemer enn sine slankere artsfrender, og har større sjanse for å utvikle kreft. Faren for ledd-lidelser som f.eks. gikt og belastningslidelser, øker med hundens overvekt. Jo mer vekt hunden må bære, desto større blir belastningen på leddene. Til slutt kan det gå så langt at hunden ikke kan flytte særlig på seg.

På grunn av sirkulasjons- og puste problemer blir fete hunder fort slitne. Mindre aktivitet og samme type og mengde fôr som tidligere fører inn i en ond sirkel - mindre aktivitet gir fedme, som igjen fører til mindre aktivitet.

En svært overvektig hund kan få lidelser som leversykdommer, diabetes, hudlidelser og fordøyelsesbesvær.

Fordi vi kan kontrollere det hunden får i seg, er det vårt ansvar å holde et øye med vekten. De fleste av oss ser med en gang om en hund er svært overvektig, men det kan være vanskelig å se de første tegnene på overvekt.

Slik oppdager du at hunden er overvektig

- Ta frem gamle fotografier av hunden, og se om den har lagt på seg siden bildet ble tatt.
- Kjenn etter fettet. Ribbeina kan hverken sees eller kjennes på fete hunder. Ideelt sett skal man ikke kunne se ribbeina, men de skal kunne kjennes. Fettopphopninger langs ryggraden og ved halefestet er tegn på overvekt.
- Fete hunder har hengemager. Magene på hunder i normalt hold er lett opptrukne bak.
- Overvektige hunder liker ikke mosjon, og vil helst ligge i ro.

Det er fullt mulig å redusere vekten ved å slanke hunden, men den letteste måten er å forhindre overvekt allerede fra starten av ved å fôre den riktig og gi den rikelig mosjon.

Dette bør du unngå:

- Å gi etter for bedende hundeøyne mellom måltidene - vær konsekvent.
- Å la hunden drikke melk. Ikke bare kan den få løs mage av det, melk er også en skjult fettkilde.
- Å gi hunden matrester i tillegg til hundens faste måltider.
- Å gi hunden is, kake, ost, godterier o.l.
- Å ha dårlig samvittighet, selv om du fôrer hunden litt mindre for å hindre at den legger på seg. Tenk heller på at du gjør hunden en tjeneste ved å få den i bedre form.

Dette bør du gå inn for:

- La en person i familien ha ansvaret for fôringen - og hold måltidene til faste tider.
- Konsekvent benytte ferdiglaget fullkost, som gjør det lettere å kontrollere at hunden får i seg tilstrekkelig næring og riktig mengde i forhold til behovet.
- Benytte fôr som passer til hundens alder og aktivitetsnivå.
- Følg fôringstabellen på embalasjen når du gir hunden tørrfôr. Reduser mengden dersom du ser at hunden legger på seg. Ved å bruke en mindre matskål, kan du forhindre å bli fristet til å gi hunden for mye.
- Hvis du skal gi hunden godbiter, bør dette være godbiter med lavt kalloriinnhold og som den bruker tid på å få i seg.

Gjennvinningsgalskap

- Sakset fra bladet «MiljøAktuelt -

Dagens masseproduksjon av fòr til hunder og katter foregår for det meste i USA og Canada. Det har mais og kornprodukter uegnet til menneskeføde som hovedingrediens. Disse tilsettes proteinmel, gjenvunnet av fett mm. fra trehundretalls gjennvinningsbedrifter av organisk avfall. Hos disse aktørene igjen males råvarene opp og puttes i store trykkokere. Innsatsfaktorene kan være slakteavfall, selvdøde dyr, trafikkdrepte dyr, gulvoppsop fra hønserier, avlivede hunder og katter og plastikkpakkede returvarer fra supermarkedene - for å nevne noen av råvarekildene.

Brygget kokes sønder og sammen og ut av det hele får man to produkter - fettstoffer og proteinmel. Sistnevnte del inneholder en mengde slaggstoffer som belaster hunder og katters nyrer, lever og hud og bidrar til å forkorte deres levetid. For å stabilisere fòret, tilsettes kraftige antioksidanter. Disse igjen mistenkes for å forårsake kreft og andre lidelser.

Vær obs på at selv fòr som er deklarert som fritt for kunstige holdbarhetsstoffer, også kan inneholde store mengder av slike. Av en eller annen merkelig grunn har fòrprodusenten ikke plikt til å opplyse om dette, dersom en underleverandør av proteinmel eller gjenvunnet fett anvender slike tilsetningsstoffer.

Det importeres hunde- og kattefòr til Norge uten noen form for kontroll. Varedeklarasjonene er stort sett verdiløs prosa uten sannhetsgehalt. En amerikansk veterinær tilfredsstilte en slik deklarasjon ved å lage et brygg bestående av trespon, utgåtte skosåler og motorolje!!!

At innholdet i dyrematen kan være av et «spesielt» kaliber indikeres ved at mange byhunder har utviklet FJÆRALLERGI!!!

Hvor gammel er hunden din?

- Sakset fra et informasjonsblad fra Lone Star (hundefòr) -

Og vi som alltid har trodd at et menneskeår er sju hundeår. Nå avlives dette av denne engelske tabellen over hvordan hunder eldes. Aldringen er veldig avhengig av størrelse. En dobbermann eldes i starten langsommere enn en papilon. Og aldringen går hurtigere i begynnelsen.

Dyrets alder	1	2	3	4	5	7	10	15	20
Liten hund	20	29	31	37	40	49	60	80	100
Middels. hund	17	28	34	40	44	59	72	100	-
Stor hund	12	20	30	40	50	68	90	-	-
Alle katter	14	24	29	31	36	43	58	76	95

Dette er kanskje svaret på hvorfor små hunder blir så gamle sammenlignet med store hunder.

Schäferen Kaia er 11 år - en anseelig alder for en hund-dame.

Sommerminner

«Hjelp, jeg blir utsugd!»

Pekkas værste sommerminne - på kløvtur i Snåsafjellene.

«Jeg fant jeg fant, en elgskank !»

Suki har vært på sin første blodsporprøve - i Ogndalen, Steinkjer.

Rekruttene

«Ennu er jeg svart og hvit, men bare vent til jeg får rasèrt denne grus-dungen litt!»

Momo på miljøtrening - Kvellomyra.

Liten frøken som nok skal oppfylle matmor Elins ønsker for framtiden.

Mira på miljøtreninga for første gang.

Et nei er et nei

- Sakset fra boka «Innkalling er så mycket mera» av Memea Mohlin - Ill. Memea Molin. Del 8 - 2

Lederskap = forholdet mellom deg og hunden.

Bli enige igjen

Trøstingen har ytterligere en god effekt. I løpet av trøstestunden gjenoppretter såvel fører som hund sitt forhold på en aktiv måte. En korrigering starter i en konflikt, men skal alltid slutte i en positiv kontakt mellom deg og hunden ettersom alle konflikter skiller de kranglende fra hverandre. Derfor må du sørge for at dere begge går ut av konflikten med godt humør. La gjerne den muntre stunden etterpå, når hunden til slutt gjør det riktig, stå i forhold til den konflikten dere nettopp hadde. Jo større konflikt - desto triveligere når hunden endelig lykkes.

Å gå å mase på hunden om og om igjen uten at hunden hører nevneverdig etter og forandrer sin oppførsel, er den sikreste måten å bli lei av hverandre på. Pass deg så du ikke blir «grå-grå» i hundens øyne. Aldri skikkelig morsom, men heller ikke særlig respektinngytende. Vær i stedet tydelig og sørg for at hunden virkelig skjønner og dermed passer seg for på nytt å havne i en konflikt med deg. Bli deretter veldig positiv og enig med hunden din. Avslutt gjerne konflikten med å gjøre noe hyggeligsammen. Hunden skal oppleve at det lønner seg å gjøre deg til lags.

Avreagere eller lære

Dersom du bare går videre etter konflikten har du kanskje avreagert selv, men det er tvilsomt om hunden har lært seg noe. Kommer den til å vite hvordan den skal oppføre seg for at du skal bli fornøyd neste gang dere havner i en lignende situasjon? Det er jo tross alt via belønningen at hunden lærer seg hvordan den skal opptre.

For at hunden skal forstå hva du reagerte på og hva du vil at den skal gjøre i stedet, skal du prøve å gjenskape det som hendte. Gå forbi det som hunden fant så fristende en gang til og se om hunden nå styrer seg eller om den tross alt allikevel oppsøker det som utløste konflikten. For selvfølgelig kan hunden (om den bare vil, det vil si om du krever det), gå forbi skålen uten å se på den og i stedet ha øyekontakt med deg.

Om hunden blir tøffere

Det finnes hundeeiere som er redde for at hunden skal bli tøffere og mer ufølsom av å bli korrigert. Det resonnementet tyder heller på at føreren har gitt seg overfor hunden. Den hund som vet at den alltid taper i en «diskusjon» med sin fører, forstår snart at ubehaget forsvinner fortere om den selv gir seg.

Men om hunden lykkes med å lure seg unna korrigeringen, eller om du gir deg for hunden, kommer den til å bli vanskeligere å korrigere. Den vet jo at den kan komme seg ut av situasjonen uten å gi seg overfor deg. Og for hver gang du mislykkes, synker din selvtillit som hundeeier og hundens oppfatning om seg selv som den staeste av dere to blir forsterket. Hunden har dermed oppdaget en effektiv måte å unngå utrivelige situasjoner på. Den ville være dum som ikke fortsatte å opptre på denne måten.

Skuespiller

Det finnes faktisk til og med skuespillere blant våre hunder. Slike som har lært seg å kaste seg over på rygg og vise maksimal underkastelse allerede etter veldig liten trussel fra føreren. Skuespillerne gjenkjennes på at de straks etter konflikten spretter opp med høy hale og ikke nøler med å gjenta sine unoter to sekunder senere. Skuespillerne er gjerne myke hunder, men med energi og stahet. Det betyr sjelden at føreren trenger å bli tøffere mot hunden. Derimot må hun/han være mer nøye med at hunden virkelig har lave signaler når hun/han lar hunden gå etter en korrigering. Lær deg å holde ekstra øye med hunden slik at du merker det om den straks prøver å gjenta sine unoter.

Den snille og den strenge

Da jeg gikk på skolen hadde jeg en utrolig snill frøken. Uansett hva jeg gjorde så ga hun meg alltid ros. Jeg trengte ikke å anstrenge meg i det hele tatt for at hun skulle si at jeg var flink.. Samtidig hadde jeg en annen frøken som var betydelig mer grådig på rosen. Hos henne fikk man ikke noe gratis. Det var bare når jeg presterte noe skikkelig at jeg fikk erkjennelse fra henne.

Selvsagt satte jeg veldig pris på å få ros fra henne og jeg anstrengte meg svært i hennes timer for å få det. Hos den snille frøkenen anstrengte jeg meg ikke i det hele tatt, det trengtes ikke - lovordene kom allikevel. Dessuten var ikke de ordene så viktige ettersom de så å si var gratis.

Stress

En fordel med øvelsen med godbitskålen er at det ikke oppstår noen grunn til å bli stresset hverken for føreren eller for hunden. Du kan lett trene på øvelsen alene og uten andre personer som forstyrrer deg eller hunden din. Du trenger ikke å konsentrere deg om noe annet enn hunden (godbitskålen flytter ikke på seg av seg selv), - dermed trenger du ikke å skynde deg og kan til og med gjenta situasjonen så mange ganger du selv finner det nødvendig.

En av grunnene som gjør hundetreningen unødvendig vanskelig er at fører og hund så lett blir oppjaget. Ofte synes føreren at hun/han må skynde seg for å bli ferdig med hunden. Men dersom føreren stresser, trekker hun/han straks med seg hunden som så stresser enda mer. Et oppjaget individ har vanskelig for å oppfatte situasjonen slik som den virkelig er. Vi oppfatter den som vi tror at den skal være. Å prøve å overtale en stresset hund til å oppføre seg på en annen måte er betydelig vanskeligere enn å overtale en som er rolig og avslappet.

Dersom du er rolig kan du opptre mer gjennomtenkt, bevegelsene dine er avslappede og du trenger ikke å heve stemmen. Greier du å beholde din egen ro smitter det også over på hunden.

En oppjaget hund er temmelig ufølsom overfor smerte. Å korrigere den hunden fører sjelden til det resultatet føreren hadde tenkt. Stress gjør hunden beredt på forsvar og flukt. Når du korrigerer den kommer den sannsynligvis i sin forvirrede tilstand til ikke å ta kontakt med deg, men snarere til å lete etter fluktmuligheter eller måter å forsvare seg på.

Stress fører også til at vi mennesker oppfører oss overilt. Etterpå, når vi har vunnet å roe oss ned, kommer vi påfallende ofte med unnskyldninger som starter med: «Jeg rakk ikke . . .», «Jeg ble bare så sint . . .», «Det tenkte jeg ikke på . . .» eller «Så langt tenkte jeg ikke . . .». Dersom stress er innblandet har vi ofte reagert før vi har tenkt over hvordan vi burde reagere.

Stress øker individets sjanser til å overleve via økt konsentrasjon og større kraft. Men når stressnivået blir høyt blokkeres individet. Man skulle kunne si at kun en kanal inn til hundens hjerne er åpen, men at den kanalen allerede er opptatt av det som hunden har blitt oppstresset av. Det er viktig for overlevelsen at den firefotede jegeren er så konsentrert om sitt bytte at den ikke merker om den tråkker skjevt eller slår borti noe under sin jakt på haren. Dersom jegeren skulle legge merke til slikt ville den antagelig ikke lykkes med å fange haren.

Dersom hunden rekker å stresse seg opp så mye at den blokkerer helt kommer den til å kople ut alt annet - inklusive deg. I den tilstanden kan du i prinsippet oppføre deg som hva som helst, hunden legger i beste fall merke til at det er bråkete rundt den. Den kan eventuelt kjenne det ubehaget som du påfører den, men den kan ikke kople ubehaget til deg (du eksisterer jo ikke akkurat nå). Den tror heller at det er det der framme som til og med gjorde gjorde den ondt.

Ved å arrangere situasjonene og lære hunden å reagere på ditt «Nei» har du kontroll over treningen. Dersom du vet at noe snart kommer til å skje er det ikke så vanskelig å reagere i tide - før hunden har vunnet å jage seg opp. Dermed kan du også gjøre øvelsen «passe» vanskelig slik at du når fram med budskapet ditt. Dersom du opplever at treningen snarere fører til konflikter enn samarbeide, skal du gå litt tilbake og gjøre øvelsene enklere, mindre utfordrende for hunden.

Avled eller bestikk

Selvfølgelig kan det finnes tilfeller der du overraskes av en vanskelig situasjon og ikke kan gjøre annet enn å prøve å avlede hundens oppmerksomhet med noe godt og passere «hinderet». Men ved å bestikke hunden lærer du den ikke noe. Hunden kommer da bare til å følge deg så lenge den selv vil, så lenge ditt alternativ er bedre eller morsommere enn dens eget. Den dagen det interessante overdøver det du har å by på, kommer hunden selvfølgelig til å velge det morsomste. Ikke på grunn av noen form for ulydighet, men fordi hunden ganske enkelt ikke er klar over at du er imot dens oppførsel. Du har hele tiden gitt den to alternativer, men dessverre, denne gangen valgte hunden å konsentrere seg om det andre alternativet i stedet for det du ønsket. (En del hunder er til og med så lure at de først tar imot bestikkelsen for så å fortsette med det du vil avlede den fra).

Ikke avled, belønn heller

Ikke slå deg til ro med at du kan bestikke deg forbi en viss situasjon. husk heller på den og prøv å arrangere den. En situasjon som minner om den forrige, men ikke er like vanskelig, der du og hunden kan trene i fred og ro.

Har du derimot fått hunden til å lyde ditt «Nei», finnes det ikke noe som kan forhindre deg i å belønne den ved å gjøre noe morsomt eller å la den spise noe godt. Selvsagt skal du rose hunden når den følger din vilje framfor sin egen.

Det aller beste med godbitskålen er at den kan varieres i det uendelige. Her følger noen forslag.

Mange skåler

Når hunden aksepterer ditt «Nei» og ikke forsøker å ta noe fra skålen når du går forbi den, kan neste øvelse bli følgende: Still ut et titalls skåler med en godbit i hver. Annenhver skål er forbudt og annenhver er tillatt. Du gjør det enklest for deg selv om du nekter hunden å ta fra den første skålen og gir den tillatelse til å ta fra den andre. «Vær så god» skal være et like tydelig budskap som «Nei» har vært til nå. Ikke si «Vær så god» til hunden som allerede henger over skålen. Det er tvilsomt om den hunden virkelig hører hva du sier. Meddel hunden at den skålen er tillatt allerede noen meter før (hunden trenger ikke å streve fram i koppelet mot skålen for den del).

Passèr ballen

Godbitene kan byttes mot et for hunden attraktivt objekt (leke, ball). Begynn med å leke med gjenstanden sammen med hunden. Legg deretter ut gjenstanden og behandle den som en godbitskål. Gå forbi uten at hunden får ta den. Belønn hunden om den var flink ved å la den løpe tilbake og ta leken. Forsøker hunden derimot å ta ballen, blir det korrigering og gjentagelse, dvs dere passerer forbi tingen en gang til. Du gir hunden en ny sjanse til å gjøre det riktig. Gå fram og tilbake forbi ballen til hunden har fattet «pointet» og holder seg i skinnet. Først da belønner du hunden og lar den hente leken. Ligger ballen på den siden som er nærmest deg, blir øvelsen litt lettere enn om den ligger på hundens side.

Vanskeligere blir det om du kaster gjenstanden i stedet for å legge den ut. Gjør det ellers på samme måte som ovenfor.

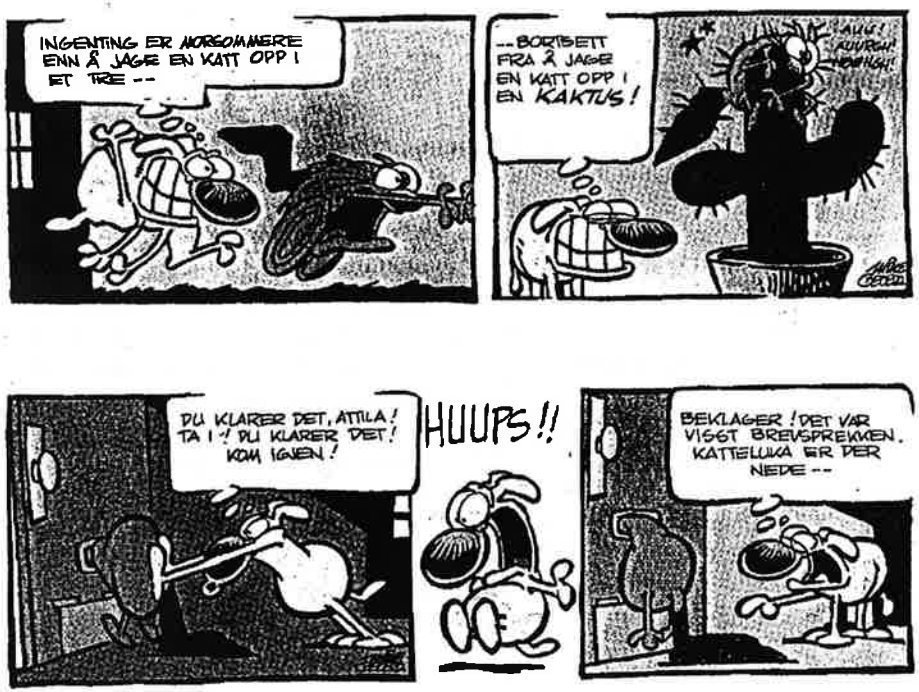

Fra NKK

Erstatning for hund ved rovviltskade

I de senere år har det blitt registrert at hund er tatt av rovvilt. Noen erstatning for slike skader gis ikke fra det offentlige, og det forslag som nå er på høring til endring av viltloven inneholder heller ingen forslag om endring av dette forhold.

Norsk Kennel Klub har tatt dette opp i sin høringsuttalelse om forslaget, men om dette vil medføre noen endring, vet vi ikke.

På denne bakgrunn og uten at det på noen måte må oppfattes som et innlegg eller engasjement i den generelle debatten om rovvilt i Norge, har Norsk Kennel Klubs Hovedstyre diskutert saken og funnet det riktig å gå inn og ta et ansvar for å holde hundeeierne skadesløse når de under utøvelse av lovlig aktivitet får hunden drept av rovvilt, inntil våre myndigheter erkjenner seg sitt ansvar og dekker slike skader innunder viltlovens bestemmelser.

Hovedstyret har derfor vedtatt å innføre en erstatning for hund ved rovviltskader tilsvarende hundens verdi, inntil kr. 10 000,-.

Kravet for å få utbetalt erstatning er at hunden bevislig er tatt av rovvilt og under utøvelse av et av følgende forhold:

1. Lovlig jakt
2. Terminfestede prøver
3. Ettersøk av skadet vilt
4. Lovlig trening

Eier må dessuten være direkte medlem av Norsk Kennel Klub.

I tilfeller hvor hunden er forsikret, kommer forsikringssummen til fradrag i erstatningen, slik at samlet utbetalt sum ikke vil overstige kr. 10 000,- (unntatt selvfølgelig tilfeller hvor utbetalt forsikringssum er mer enn kr. 10 000,-.

Norges Jeger og Fiskeforbund har og innført tilsvarende ordning for sine medlemmer, og i tilfeller hvor erstatning kan kreves fra begge steder, vil den bli samordnet, slik at maksimumssum på kr. 10 000,- også blir gjeldende her.

Når rovviltskade på hund har inntruffet, rettes henvendelse om saken vedlagt nødvendig dokumentasjon direkte til Norsk Kennel Klub.

Vi ber den enkelte klubb/adressat om å gjøre ordningen kjent innad i sine miljøer i tilstrekkelig grad, og understreker at våre vedtak er tatt av hensyn til hundeeierne og på ingen måte skal oppfattes eller benyttes i den generelle debatten om rovvilt i Norge.

Vennlig hilsen
Norsk Kennel Klub
Ole-Arild Fosmo
Generalsekretær

Kynologiske uttrykk

- Sakset fra «Akita Nytt» nr. 49 - 92 (del 1) -

Det kan tidvis være vanskelig å forstå fag-uttrykkene i de utenlandske utstillings-kritikkene. Vi bringer derfor her de vanligste uttrykkene, på norsk, svensk, finsk, tysk og engelsk - med tall-henvisning til tegningen.

	Norsk	Svensk	Finsk	Tysk	Engelsk
1	neseparti	nos	kuono	fang	muzzle, foreface
2	nesebrusk	näsbrusk	kirsu	Nasenspiegel	nose
3	neserygg	näsrygg	kuononselkä	Nasenrücken	nosebridge
4	overkjeve	överkäke	yläleuka	Oberkiefer	upperjaw
5	overleppe	överläpp	ylähuuli	Oberlippe	top lip
6	underkjeve	underkäke	alaleuka	Unterkiefer	lower jaw
7	underleppe	underläpp	alahuuli	Unterlippe	bottom lip
8	kinn	kind	poski	Backen	cheek
9	stopp	stop, pannavsats	otsapengar	Stirnabsatz	stop
10	panne	panna	otsa	Stirn	forehead
11	isse	hjässa	päälaki	Scheitel	scull
12	øre	öra	korva	Ohr	ear
13	øye	öga	silmä	Auge	eye
14	halsskinn	halsskin	kaulanahka	Kehlwamme	dewlap
15	hals	hals	kaula	Hals	throat
16	nakke	nacke	niska	Genick	neck,
17	halsrand	halsrand	kaulanalus	Kehlrand	throatline
18	manke	manke	säkä	Widderrist	withers
19	skulder	skuldra	lapa	Schulter	shoulder
20	brystspiss	bröstspets	rinnanpää	Bugspitze	prosternum
21	front, forbryst	front, bringa	eturinta	Vorderbrust	forechest
22	brystkasse	bröstkorg	rintakehä	Brustkassen	brisket, ribcage
23	rygg	rygg	selkä	Rücken	back
24	lend	länd	lanne	Lenden	loin
25	kryss	kors	ristiluut	Kreuz	croup
26	halerot	svansrot	hännäntyvi	Rutenansatz	root of tail
27	hale	svans	häntä	Rute	tail
28	buk	buk	vatsa	Bauch	belly
29	flanke	flank	kuve	Flanke	flank
30	buklinje	buklinje	vatsaviiva	Bauchline	abdomen
31	brystlinje	bröstlinje	rintaviiva	Unterlinje	chestline
32	skulderledd	skulderled	olkapää	Schultergelenk	schoulderjoint
33	overarm	överarm	olkavarsi	Oberarm	upper arm
34	albue	armbåge	kynärpää	Ellbogen	elbow
35	underarm	underarm	kyynärvarsi	Unterarm	forearm
36	håndledd	handlov	ranne	Handgelenk	wrist
37	mellomhånd	mellanhand	välikämmen	Vordelmittel-fuss Pfote	pastern
38	pote m/tær	tass med tår	käpälä varpaineen	Fuss mit Zehen	forefoot with toes
39	tredepute	trampdyna	päkiä	Ballen	paw
40	kløer	klor	kynnet	Krallen	nails
41	hofte	höft	lantio	Kruppe	croup
42	lår	lår	reisi	Oberschenkel	upper thigh
43	kne	knä	polvi	Kniegelenk	stifle
44	kneledd	knäled	polvitaive	Kniekehle	stifle joint
45	underben	underben	sääri	Unterschenkel	lower thigh
46	hase	has	kinner	Sprung	hock
47	haseledd	hasled	kinnernivel	Sprunggelenk	hock joint
48	mellomfot	mellanfot	välijalka	Hintermittel-fuss	rear pastern
49	ulvekløer	sporrar	kannukset	Wolfsklauen	dewclaws

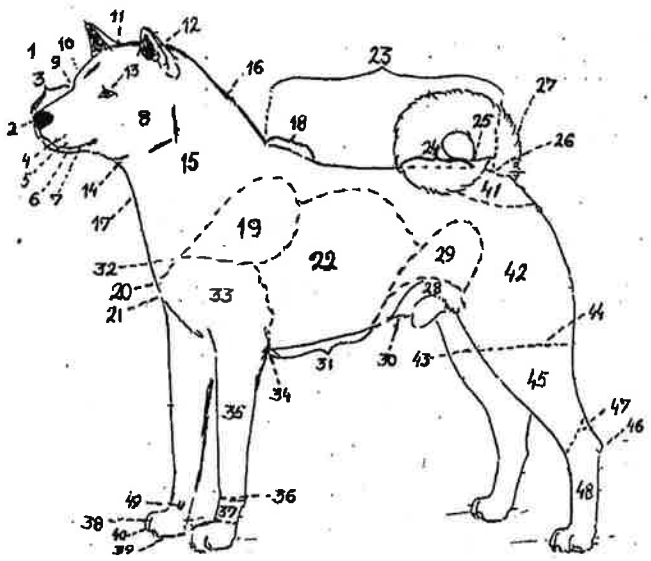

Rimelig hundeforsikring i GJENSIDIGE.

Ta kontakt med oss!

GJENSIDIGE
Sør-Trøndelag
7580 Selbu, tlf.: 73 81 79 00

Vi forhandler hundeutstyr og

HUNDEFÔR
LONE STAR®
HUBBARD

BlomsterBua
7580 Selbu

Konsulentoppdrag
Produksjon
Opplæring
Internett
Salg

SelbuNett
www.selbunett.no

Selbu DataSats / Selbu IT-senter
Tlf. 73 81 75 47 - mobil 926 03 856 - faks 73 81 77 85

POLARIS®
Se den hos oss:

Importør for Norge:
KELLOX
Tel: 64 94 50 00

Gode tilbud på snøscooter, ATV. og utstyr.
Stikk innom for en uforpliktende prat.

MOTOR & FRITID
7580 Selbu
Telefon/telefax: 73 81 76 44. Mobil: 94 65 51 23

Resultatbørs

Utstillingsresultater

Norsk Akita Klubb (Akitaspesialen), Ørje, 30. mai 1998
Toshikos Ma-Ta Birk (akita inu) — Anders Bergvik / Randi Evensen
1. AUK - 1. AUKK . HP - 2. VK - Ck - 4. BHK
Suki-Suki Itamu-Go (akita inu) — Stig M. Berg / Wenche R. Krogstad
1. JK - 3. JKK - HP - upl. VK

Akita inu sällskapet, Årjäng, Sverige, 31. mai 1998
Toshikos Ma-Ta Birk (akita inu) — Anders Bergvik / Randi Evensen
1. UK - 1. UKK - HP - 1. VK - Cert - 1. BHK - BIR
Suki-Suki Itamu-Go (akita inu) — Stig M. Berg / Wenche R. Krogstad
1. JK - Res. JKK

NKK - Trondheim, 27. juni 1998
Bonnie (labrador retriever) — Sigrid Edvardsen
1. AUK - 1. AUKK - HP - 2. VK

Norsk Retrieverkl. avd. Sør-Trøndelag, Trondheim, 28. juni 1998
Bonnie (labrador retriever) — Sigrid Edvardsen
1. AUK - 1. AUKK - HP - 2. VK - CK - 2. BHK

Narvik Trekk- og Brukshundkl. Narvik, 11. juli 1998
Toshiko's Ma-Ta Birk (akita inu) — Anders Bergvik / Randi Evensen
1. AUK - 1. AUKK - HP - 1. VK - CERT - 1. BHK - BIM

NKK - Narvik, 12. juli 1998
Toshiko's Ma-Ta Birk (akita inu) — Anders Bergvik / Randi Evensen
1. AUK - 1. AUKK - HP

NKK - Bjerke, Oslo, 15. august 1998
Bonnie (labrador retriever) — Sigrid Edvardsen
1. AK

Blodspor

Norsk Retrieverkl. avd. Nord-Trøndelag, Steinkjer, 6. juni 1998
Suki-Suki Itamu-Go (akita inu) — Stig M. Berg / Wenche R. Krogstad
2. PR.

Klubbmatriell

Overtrekksdress m/klubbmerke på ryggen, vindtett m/frottèfor, todelt, str. S, M, L, XL farge: burgunder/grønn/marineblå, ensf. bukse	kr. 600,-
Collegegenser m/klubbmerke foran, farge: mørk rød, str. M, L, XL	kr. 75,-
Klubbmerke, stoff	kr. 20,-
Klubbmerke, klister	kr. 10,-
Flatvevd vebb-bånd (*til seletøy/halsbånd*) farge: svart, pr. meter	kr. 15,-

Det første møtet mellom Momo og Mira på miljøtreninga. Resultatet ble to meget gode venner.

Wenche

POSITIVE fritidstiltak fortjener støtte...

Vi gjør det med glede....

SELBU
SPAREBANK